

SUPPLEMENT

TILL

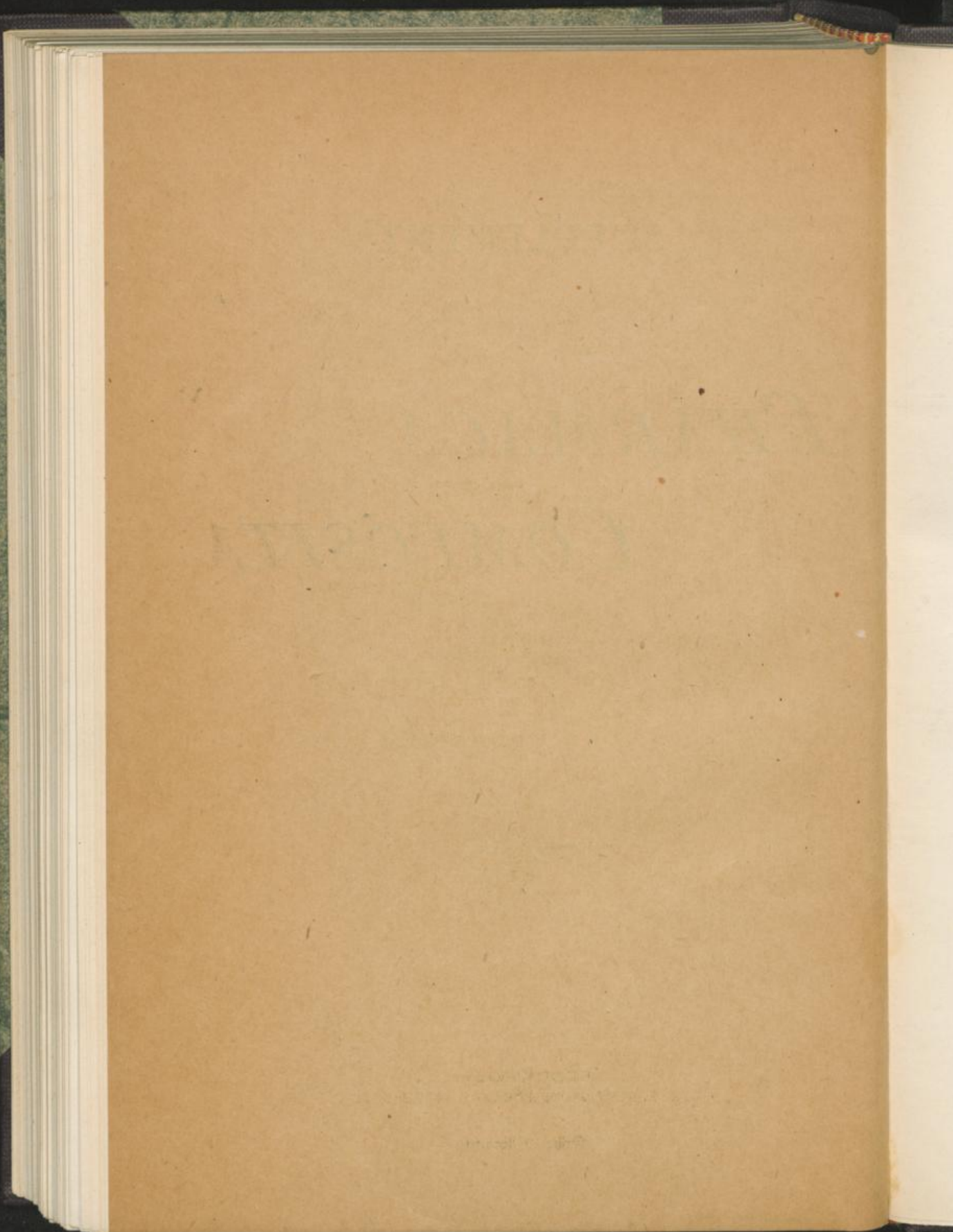
PHARMACA
COMPOSITA

ANDRA UPPLAGAN

STOCKHOLM
C. & E. GERNANDTS FÖRLAGS AKTIEBOLAG

Pris: 1 krona.

Suppl.
SUPPLEMENT

TILL

PHARMACA COMPOSITA

ANDRA UPPLAGAN

STOCKHOLM 1896
C. & E. GERNANDTS FÖRLAGSAKTIEBOLAG.

SUPPLEMENT

PHARMACA COMPOSITA

ANNA FRIDMAN

M

STOCKHOLM 1896
KÖRSNERS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG.

Bets.

Aloëbets.

Aloë.....	10
Skedvatten.....	20
Vatten.....	80

Kokas i glas- eller porslinskärl, tills aloë är löst (pikrinsyra bildas), hvarefter filtreras och tillsättes vatten till..... 100

Mahognibets.

Raspadt mahogniträ.....	10
Soda.....	10
Vatten.....	80

Kokas tills träets färg är utdragen, hvarefter silas och spädes med vatten till 80

Träsvärta.

I	{	Saltsyrdt anilin.....	150
		Vatten.....	1000
II	{	Rå kopparklorid.....	66
		Natriumklorat.....	33
		Klorammonium.....	33
		Vatten.....	1000

Träet bestrykes med II och efter intorkning med I. Detta upprepas omvexlande några gånger.

Efter fullständig torkning gnides träet med rofolja.

Träet blir först gult vid betsens påstrykning, sedan småningom grönt och slutligen, med oljan, svart. Denna färgförändring försiggår hastigast i solljuset. I st. f. kopparklorid kan användas kopparvitriol 20 och i st. f. natriumklorat, kaliumklorat 20. Att

använda anilinsaltet i stark spritlösning (1+5) i st. f. i vattenlösning är fördelaktigt.

Bets för att gifva ek utseende af sjöskadad.

I	{	Valnötbets. Komp. I.....	16
		Saftgrönt.....	2
		Vatten.....	85
II	{	Ferrosulfat.....	2
		Vatten.....	100

Lösningarne blandas icke, förr än de skola användas, och blandningen borstas då in uti träet.

Valnötbets.

1)	Kasselbrunt.....	10
	Soda.....	10
	Vatten.....	70

Kokas så länge något löses, hvarefter dekanteras och spädes med vatten till... 90

2)	Raspadt valnöträ.....	10
	Soda.....	10
	Vatten.....	80

Kokas tills träets färg är utdragen, hvarefter silas. Kolaturen spädes med vatten till..... 80

3) (Trollhättan).

	Kaliumbikromat.....	5
	— permanganat ...	10
	Varmt vatten.....	300

Löses.

I a.

Blanksvärta och Skosmörja.

Några slag bonvax egna sig mycket väl såsom blanksvärta eller skosmörja (jämf. Vax).

I.

(*Nigredo nitens. Coreamentum.*)

Bensvärta	250
Rå dextrin	80
Pulveriserad alun.....	20
Sirap	250
Träättika	100
Vatten	150
Rofolja	65

Blandas, hvarefter tillsättes:

Rå koncentrerad Svafvelsyra..... 85

och alltsammans blandas noga.

En tillsats af litet kaliumbikromat ökar svärtans förmåga att gifva glans.

II.

Blåholtsextrakt.....	13
Kaliumbikromat.....	3
Jernvitriol	5
Vatten	270
Bensvärta	430
Rå koncentrerad svafvelsyra.....	74
Efter en timmes flitig omröring tillblandas:	
Rofolja	45

Sirap.....	215
och	
Rå glycerin	20

III.

(För blankläder).

Karnaubavax	90
Terpentinolja.....	905
I fett lösligt anilinsvart.....	5
	1000

IV.

(*Skosmörja med kautschuk.*)

Kautschuk	1
Terpentinolja.....	18

Löses genom några dagars maceration eller digestion, hvarefter lösningen blandas med en sammansmält blandning af:

Talg	25
Ister.....	86
och	
Gult vax.....	6

S. k. Collanolja afser likasom denna komposition att göra läder mjukt och ogenomträngligt för vatten. Det utgöres af en i värme beredd lösning af kautschuk eller guttaperka i mörk mineralisk maskinolja.

Bläck.

Svart.

Nigra mentum.

Galläpplen, groft pulveriserade....	120
Genom perkolering beredes häraf vatten- extrakt.....	1450
Gummi arabicum.....	25
Socker.....	15
Glycerin.....	1,2
Ferrosulfat.....	30
Träättiksyradt jern.....	30
Indigoextrakt.....	30

Blandningen får stå i löst slutet kärl någon vecka innan den börjar användas.

I st. f. galläpplen kan garlsyra (60 delar) användas.

En tillsats af dextrin (5 % eller mera) gör bläcket mera fylligt. För bläckets hållbarhet tillsätts nejlikor, karbolsyra, träättika eller litet pikrinsyra o. d.

Vill man ersätta indigo med anilinfärger är Fenolblått 3 F. att föredraga framför andra, vare sig ensamt eller jemte anilingrönt. En i alla afseenden verkligt god komposition å svart bläck finnes icke uppgifven, utan är de resp. fabrikanternas hemlighet.

Krombläck.

Blåholtsextrakt.....	60
Gummi arabicum.....	30
Kaliumbikromat.....	3
Koncentrerad svafvelsyra.....	1
Träättika.....	60
Vatten.....	1080

Löses.

Blått krombläck.

I	Blåholtsextrakt.....	100
	Vatten.....	500
	Koncentrerad svafvelsyra.....	0,5
II	Aluminiumsulfat.....	40
	Pottaska.....	40
	Oxalsyra.....	40
	Kaliumbikromat.....	4
	Karbolsyra.....	1
	Vatten.....	120

Lösningarne blandas.

Blått bläck.

Coeruleamentum.

Pariserblått (nyss fäldt och tvät- tadt).....	30 ^o
Oxalsyra.....	6—6,5
Vatten.....	600

Löses genom uppvärmning.

Anilinbläck.

Beredes genom att lösa vissa anilinfärger i varmt vatten i förhållandet 1 + 100 å 1 + 150.

De lämpligaste anilinfärgerna härtill äro:

- Resorcinblått M.
- Metylgrönt.
- Metylviolett 3B.
- Eosin A. gelblich.
- Anilinorange.
- Fenolsvart B.

Vanligen behöfvas inga vidare tillsatser, men om så önskas kunna lerjordacetat eller — sulfat tillsättas.

* Beredt af 43 delar ferrosulfat och 33 delar rödt blodlutsalt.

Om dessa bläcksorter skola användas såsom kopiebläck, göras lösningarna mera koncentrerade (1+50) och försättas med 1—3% socker, samt 0,2% oxalsyra.

Rött bläck af konsjonell.

Rubramentum.

Röd bläcksubstans	20
Varmt vatten	140
Koncentrerad sprit	10
Blandas. Filtreras efter ett dygn.	

Hektografbläck.

Vattenlösligt Metylviolett 3B	10	—	10
Koncentrerad sprit	10	—	30
Varmt vatten	90	—	70
	110		110

På liknande sätt, men med tillsats af några procent glycerin och ättiksyra, beredes hektografbläck af eosin, resorcinblått aniligrönt, saffranin o. d.

Märkbläck med lut.

(Atramentum ad Linteum uti cum Lixivio).

Silfverniträt	9
Gummislem (1+2)	18
Destilleradt vatten	36
Pulveriserad tusch	2
	65
Blandas. Omskakas vid dispensering.	

Märkbläck utan lut.

(Atramentum ad Linteum uti sine Lixivio).

	I	II
Silfverniträt	10	— 10
Kaliumbitrartrat	—	— 10
Kopparsulfat	5	—
Natriumkarbonat	10	—
Koncentrerad amoniak	30	— 24

Socker	—	—	6
Pulveriserad tusch	—	—	1
Kimrök	2	—	—
Gummislem (1+2)	30	—	—
Gummi arabicum-pulver	—	—	15
Vatten	15	—	*
	100		100

* tillräckligt.

Vid komp. I löses pulvret af de sammanrifna salterna i amoniaken, hvarefter det öfriga tillblandas.

Vid II blandas silfversaltet och bitartratet med litet vatten och efter en stund frånskiljes bildadt kaliumnitrat, hvarpå silfvertartratet löses i amoniaken o. s. v.

Bläcksubstans.

Substans. Svart bläcksubstans.

Pulvis pro Nigramento.

Galläpplen, fint krossade	30
Jernvitriol, krossad	20
Gummi arabicum, krossad	10
Blandas	60

Bläck till skrift på plåt.

	Jern- plåt.	Zink- plåt.
Kopparsulfat	25	—
Spanskt grönt	—	— 8
Salmiak	—	— 8
Kimrök	5	— 4
Vatten	70	— 80
	100	100

För skrift på silfver användes platinaklorid.

Bläck för skrift på glas.

Härtill användes vattenglas utrörd med kimrök, zinkhvitt eller dylikt.

Röd bläcksubstans.

Röd substans, Konsjonellfärg, Karamellfärg. *Pulvis Coccinelle compositus.*

Konsjonell	20
Alun	10
Renad pottaska	20
Renad vinsten	40
	90

Hvardera beståndsdeln pulveriseras och torkas väl för sig, innan den blandas med de öfriga. Förvaras i väl slutet kärl. Af denna blandning kan med tillhjälp af gummislem göras konsjonellfärg i stänger (å 6 gram).

Desinfektion.

Karbolcalc.

Apoteket Ugglan, Stockholm.

Calx phenylata.

Nysläckt kalk	80	—	75
Rå karbolsyra	20	—	20
Jernvitriol	—	—	5
	100		100

Lysol-karbolcalc.

Göteborg.

Calx Lysoli-phenylata.

Nysläckt kalk	79
Lysol	1
Rå karbolsyra	20
	100

Fernissor.

Läder.

För att gifva bestämda färger åt läderfernissor tillblandas umbra, gulockra o. s. v. I st. f. fernissa kan ofta användas bonvax (se Vax) med eller utan färgämne.

Bandolerfärg, hvit.

Hvit bolus	20
Zinkhvitt	20
Ultramarin	1
Schellak	12
Koncentrerad sprit	47
	100

Schellaken löses först i spriten med tillhjälp af värme, hvarefter det öfriga tillblandas.

Bokbindarefernissa.

Schellak	15	—	—
Manila-kopal	—	—	25
Benzoëharts	6	—	—
Sandrak	—	—	5
Mastix	4	—	—
Lavendelolja	1	—	—
Terpentinolja	—	—	20
Koncentrerad sprit	90	—	50
	116		100

Bandolerfärg, svart.

I	{	Borax	4
		Schellak	12
		Vatten.....	82
II	{	Nigrosin	2
			100

Blandningen I kokas, så att schellaken löses, hvarefter II tillblandas.

Läderfernissa.

Kolofonium.....	44	—	—	31
Gult harts	—	—	3	—
Schellak	—	—	37	—
Mastix	6	—	—	4
Asfalt	—	—	—	15
Venedisk terpen-				
tin.....	—	—	24	—
Kimrök	—	—	6	—
Koncentrerad sprit	—	—	160	—
Benzin	100	—	—	100
	150	230	150	

Guldfernissa.

Drakblod	7,5	—	—
Gummi Gutta.....	40	—	—
Mastix.....	30	—	—
Schellak	30	—	100
Elemi	7,5	—	—
Sandrak	20	—	—
Borsyra	—	—	5
Pikrinsyra	—	—	till
			räcklig mängd
Sandel.....	20	—	—

Den första och sista af dessa kompositioner kallas äfven benzinfernissa.

Gul läder-lackfernissa.

Kornig schellak (<i>Lacca in Granis</i>)	10
Sandrak	10
Gummi Gutta.....	2,5
Venedisk terpentin	7,5
Terpentinolja.....	70
	100

Gyllenläderfernissa.

Fuksin	8
Metylviolett (spritlöslig)	4
Benzoëharts	10
Alkohol.....	till 100

Beredes genom uppvärmning.

Vaxfernissa,

för läder, linoleum, vaxduk m. m.

Gult vax.....	25
Terpentinolja.....	50
Bärnstensfernissa.....	25
	100

Metall:

Venedisk terpentin	15	—	—
Koncentrerad sprit	850	—	895

Guldfernissa kan äfven användas till guld-lister.

Metall-lackfernissa.

Blekt schellak.....	75	—	—
Sandrak	75	—	175
Mastix	—	—	100
Venedisk terpentin.....	10	—	120
Koncentrerad sprit.....	340	—	605
	500	1000	

Brons-lackfernissa.

Schellak	10	
Kamfer	2	
Lavendelolja	1	
Koncentrerad sprit	87	
	100	

Jernfernissa.

Asfalt	12
Bernstensfernissa	50
Kokad linolja	24
Terpentinolja	24
	110

Papper:

Signaturfernissa.

	Filipstad.	
Sandrak	53	40
Mastix	20	10
Kamfer	1	—
Venedisk terpentin	4	5
Lavendelolja	8	—
Petroleum	6	—
Koncentrerad sprit	40	160
	132	215

Fixersprit.

Solutio Gummi Lacca alba.

Hvit schellak	5
Koncentrerad sprit	100

Häraf göres lösning genom fligestion. Filtreras.

Zaponlack.

Celluloïd (eller Celloidin)	10
Amylacetat	tillräcklig mängd
Aceton	> >

Denna fernissa kan användas för såväl papper, som trä, läder och metall.

Trä m. m.:

Asfaltfernissa.

Asfalt	34	25
Terpentinolja	66	—
Benzin	—	75
	100	100

Beredes genom varsam uppvärmning.

Korgmakarefernissa.

Schellak	20
Kolofonium	10
Venedisk terpentin	6
Koncentrerad sprit	64
	100

Brunolin (för antika möbler m. m.)

Gult vax	75
Brunt sickativ (<i>umbra</i> o. d.)	325
Terpentinolja	600
	1000

Dammarfernissa.

Dammarharts	100
Terpentinolja	150
Kamfer	4
	254

Hartset pulveriseras, hvarefter det vid lindrig värme löses i terpentinoljan och kamfern tillsättes.

Hartsfernissa.

Kolofonium	35
Venedisk terpentint	5
Koncentrerad sprit	60
	<hr/> 100

Lackfernissa.

	Gul.	Hvit.	Millers härda universal- fernissa.
Hvit schellak	45	—	5
Sandrak	3	90	5
Kolofonium	—	—	5
Kopal	3	—	—
Mastix	4	22	5
Elemi	12	—	—
Kamfer	—	—	5
Venedisk terpentint	—	15	—
Terpentinolja	—	45	—
Koncentrerad sprit	360	—	80
	<hr/> 427	<hr/> 532	<hr/> 105

Mastixfernissa.

		Till olje- målningar.
Mastix	15	100
Elemi	—	13
Sandrak	10	—
Venedisk terpentint	—	25
Lavendelolja	2	—
Terpentinolja	—	400
Koncentrerad sprit	25	—
Alkohol	25	—
	<hr/> 77	<hr/> 538

Skoltable-fernissa.

Kolpulver	70
Pimstenpulver	20
Blyglete, pulveriserad	10
Bernstensfernissa	375
Terpentinolja	75
	<hr/> 550

Polityr.

Schellak	20
Koncentrerad sprit	80

Löses. Omskakas vid utlemnande. Om litet karnaubavax tillsättes, ger polityren hastigare glans på träet.

Matt fernissa.

Gult vax	15	20
Terpentinolja	45	60
Bernstensfernissa	15	—
Kopalfernissa	—	20
	<hr/> 75	<hr/> 100

Kan färgas med umbra, gulockra o. d.

Mahognifernissa.

Schellak	20
Sandrak	20
Gurkmeja	5
Sandel	10
Koncentrerad sprit	160
	<hr/> 200

Röd träfernissa.

Sandrak	10
Mastix	2,5
Schellak	5
Drakblod	1,5
Venedisk terpentint	6
Koncentrerad sprit	75
	<hr/> 100

Rysk möbelfernissa.

Schellak	200
Kolofonium	13
Venedisk terpentint	40
Talkpulver	30
Alkohol	500

Beredes genom digestion. Dekanteras efter en vecka.

Diverse fernissor:

Flask-lackfernissa.

Kolofonium	250
Eter	300
Kollodium	450
	<u>1000</u>

Kan färgas med anilinfärger.

Fernissa för konditorivaror.

Sandrak	10
Benzoë	10
Venedisk terpentin	2
Alkohol	78
	<u>100</u>

Hattfernissa (för felbhattar)

Karnaubavax	1
Benzin	1000
	<u>1001</u>

Fernissa för halmhattar.

Schellak	15
Kolofonium	25
Venedisk terpentin	2
Koncentrerad sprit	58
	<u>100</u>

Negativ-fernissa.

Dammarharts	110
Mastix	7
Benzin	883
	<u>1000</u>

Fläckuttagningsmedel.

Alltefter tygernas beskaffenhet, färg o. d. måste metoderna förändras vid fläckuttagningsmedel.

Fläckar af slem, socker eller gelé uttagnas med en i kokande vatten doppad svamp; fett med tvål och amoniak o. d.; oljefärger med terpentin och sprit samt varm tvål-lösning, benzin, eter m. m. Stearin borttages bäst om tyget först genomdränkes med kallt vatten och sedan gnuggas emellan händerna. Alizarinbläck borttages med vinsyrelösning. Rost och garfsyra borttages med oxalsyra eller citronsyra och varmt vatten. Kalk och alkalier borttages med citronsyra eller ättiksyra och vatten. Vinfläckar borttages med klorvatten eller kaliumpermanganat och sedan varm natriumhyposulfid-lösning. Tjära, vagnsmörja o. d. borttages med tvål, terpentin, varmt vat-

ten o. s. v. stundom efter föregående ingnidning med litet ister.

S. k Brönners fläckvatten utgöres af benzin med litet parfym.

Följande kompositioner äro mera använda:

Fläckvatten

(för borttagande af smutsfläckar).

1) Borax	7,5
Såpa	15
Soda	7,5
Amoniak	30
Eter	30
Sprit	30
Vatten	880
	<u>1000</u>

2) Kvillayatinktur (1:6).....	100
Amoniak	25
Sprit.....	100
Benzin	800
Terpentinolja.....	70
Lavendelolja	5
	1100

Makulit,

(Apoteket Enhörningen, Göteborg).

Benzin.....	100
Koncentrerad sprit	200
Tvålpulver	10
Renad terpentinolja.....	10
Amoniak.....	10
Vatten.....	70
	400

Fläck-kulor och Fläckstift.

1) Äggula	16
Oxgalla	16
Terpentinolja.....	10
Såpa	30
Magnesia eller hvit Bolus.....	20

Parfymeras med lavendel- och cedroolja och formas med tillhjälp af vatten.

2) Tvålpulver	20
Terpentinolja.....	6
Oxgalla	3
Stärkelse.....	10
	39

Fyrverkerieldar.

Bengaliska eldar. Teatereldar.

Dessa beredas med stor varsamhet så att icke explosioner inträffa.

Hvarje beståndsdel pulveriseras för sig, hvarefter pulvren blandas på papper med sked, icke i mortel.

Blå.

1) Rå kopparoxid.....	10
Kaliumklorat	30
Pulveriseradt svafvel	20
Kaliumnitrat	40
	100

Härtill får icke svafvelblomma användas, emedan blandningen då kan blifva själfantändlig.

2) (För rum).

Svafvelsyrad kopparoxid-amoniak	47
Kaliumklorat.....	47
Pulveriserad schellak	6
	100

Grön.

1) Bariumnitrat.....	77
Kaliumklorat.....	8
Pulveriserad schellak	5
	100

2) (För rum).

Bariumnitrat.....	84
Pulveriserad schellak	16

Röd.

1) Strontiumnitrat.....	77
Pulveriserad schellak	15
Kaliumklorat.....	8
	100

2) (För rum).

Strontiumnitrat	80
Pulveriserad schellak	20
	<u>100</u>

Sedan schellaken blifvit smält vid upphettning tillblandas saltet. Efter afsvälning pulveriseras massan.

Gul.

1) Natriumnitrat

Natriumnitrat	80
Kaliumklorat	8
Pulveriserad schellak	20
	<u>108</u>

2) (För rum).

Natriumnitrat	80
Pulveriserad schellak	20
	<u>100</u>

Hvit.

Kaliumnitrat	62
Svafvelpulver	23
Svafvelantimon	15
	<u>100</u>

Hvit magnesiumeld.

Bariumnitrat	82
Pulveriserad schellak	15
Pulveriserad magnesiummetall ...	3
	<u>100</u>

Kitt och Lim.

Cementkitt.

(Bildhuggarekitt).

Kvartssand	61
Bränd kalk	21
Blyoxid	10
Linolja	8
	<u>100</u>

Fönsterkitt.

Krita..... tillräcklig mängd.
Kokad linolja.....

Kitt för horn och sköldpadd.

1) Mastix

Mastix	40
Venedisk terpentin	16
Linolja	44
	<u>100</u>

2) Kopalfernissa.

Kitt för metallbokstäfver på glas.

Blyoxid	40
Blyhvit	20
Kopalfernissa	tillräcklig mängd.

Grafitkitt.

Grafit	30
Bränd kalk	15
Tungspat	40
Kokad linolja	15
	<u>100</u>

Mönjekitt.

En blandning af mönja och kokad linolja med eller utan tillsats af bränd kalk.

Celluloïdkitt.

Såsom sådant användes blott koncentrerad ättiksyra.

Glycerinkitt.

Glycerin ger med omkring 10 delar blyoxid ett kitt som står emot vatten, syror, oljor m. m. Det hårdnar långsamt; fortare om blyoxiden var vattenfri och glycerinet af hög spec. vigt.

Detta kitt passar för sten, metall och glas.

Kitt för akvarier.

Blyoxid	10
Kvartssand	10
Gips	10
Kolofonium	35
Borsyrad manganoxidul	5
Kokad linolja.....	tillräcklig mängd.

Kitt för att fästa jern.

1) Svafvelpulver	10
Salmiak	20
Jernpulver	50
Cement	2
Gips	2
	84

Blandas med ättika till en deg, som användes omedelbart.

2) Brunsten	10
Lera	40
Borax	50
	100

Blandas med skummad mjölk till en deg, som användes omedelbart.

Kitt för marmor.

En stark lösning af såpa fälles med alun, fällningen tvättas, pressas samt torkas vid lindrig värme och pulveriseras. Pulvret blandas med linolja till en deg.

Brumatalim,

(emot insekter).

Tjära	70
Kolofonium	30
Tran	30
Grön såpa	50
	180

Kaseïnlim. Kaseïnkitt.

Nyss fälldt och urkramadt kasein blandas väl med natronvattenglas eller 20 % af kaseinets vigt släckt kalk.

Om 5 % magnesia tillsättes, så passar detta kitt äfven för sjöskum.

En lösning af kasein i 5 %-tig varm boraxlösning användes stundom såsom klister för papper m. m.

Stenkitt.

Bränd kalk	42
Glaspulver	18
Tegelpulver	20
Linolja	20
	100

Fogellim.

1) En tjockflytande lösning af lim uti vatten försättes med 5—10 % mot det använda limmets vigt klorzink och af dunstas till behörig konsistens.

2) (Enl. Dieterich).

Linolja	30
Kolofonium	70
	100

Flytande lim.

- 1) Godt lim 100
 Vatten..... 260
 Löses i vattenbadsvärme, hvarefter tillsättes
 Salpetersyra (25 %-tig)..... 16
- 2) Godt lim 200
 Utspädd ättiksyra 400
 Uti lösningen häraf löses
 Alun 5
 och tillsättes
 Koncentrerad sprit 25
 Ett flytande lim erhålles äfven af lim och
 kloralhydrat.

Kromlim.

- Lim..... 100
 Utspädd ättiksyra 200
 Till lösningen häraf sättes
 Kaliumbikromat 5
 Skyddas för ljusets inverkan.
 Blir i ljuset fullkomligt olösligt. Nyttjas
 såsom kitt för glas och såsom klister för
 papper.

Pappersklister för bleckkärl.

En icke alltför stark lösning af lim uti
 ättika kokas med en lagom mängd fint råg-
 mjöl, hvarefter omkring 1 % (mot limmets
 vikt) venedisk terpentin tillblandas.

Munlim.

(*Gluten Oris*).

- Husblås 15
 Lim 60
 Vatten..... 180
 Gummi arabicum 30
 Socker..... 30
 Efter upplösning och afdunstning utgjøtes
 i metallformar, hvori limmet intorkas.

Signaturlim.

- Lim 10
 Gummi arabicum 20
 Socker..... 5
 Vatten tillräcklig mängd.

Syndetikon.

- 1) Husblås 20
 Gelatin 20
 Utspädd ättiksyra 150
 Efter ett dygns maceration uppvärmes bland-
 ningen, tills limmet löst sig, hvarefter afdun-
 stas till lagom konsistens.
 Försättes med ett par droppar lavendelojja.
- 2) Socker 250
 Släckt kalk 65
 Vatten..... 750

Blandningen hålles några dagar vid + 70
 —75° C., hvarefter vätskan dekanteras.
 I 400 delar af denna lösning upplöses 600
 delar bästa gelatin genom en dags uppvärmning
 i täckt kärl och ersats af bortdunstadt vatten.
 Slutligen tillsättes 1 del karbolsyra.

Konserveringsmedel.

Enkel aseptin.

Aseptinum siccum simplex.

Torr aseptin.

Borsyra 100 gram.

Konserv-salt.

		Barmenit.
Koksalt	35	— 49
Kaliumsulfat	15	— —
— nitrat	15	— —
Borax	25	— —
Borsyra	10	— 51
	100	100

Konserveringsvätska för lik.

Borsyra	50	— —
Renad karbolsyra	5	— 100
Nejlikolja	2	— 2
Vatten	1000	— 900
	1057	1002

Arseniksåpa.

(För museer).

I	{	Arseniksyrlighet	50
		Pottaska	25
		Vatten	25
II	{	Kärnsåpa	50
		Pulveriserad osläckt kalk	7
III	{	Kamfer	3
			160

Den kokade lösningen I blandas med II, och efter afsvalning tillblandas III.

Dubbel aseptin.

Aseptinum siccum duplex.

Borsyra	70 gram.
Alun	20 —
Koksalt	10 —
	100 gram.

Stötes till groft pulver och blandas.

Konservering af sylt.

Salicylsyra	10
Konjak eller Rom	100
	110

En kilo sylt blandas med en tesked af denna lösning.

Dessutom kan sylten på ytan skyddas af ett lager lingonsylt.

Wickersheimers konserve-ringsvätska.

(För anatomiska preparat).

Alun	100
Salpeter	12
Arseniksyrlighet	10
Koksalt	25
Pottaska	60
Vatten	3000

Blandningen kokas så länge något löses samt filtreras.

Till 10 liter filtrat blandas 4 liter glycerin och 1 liter metylsprit.

Öfver denna brukbara men underliga komposition har i utlandet skritvits mycket.

Kosmetiska medel.

Eau de Cologne.

(*Spiritus coloniensis*, *Spiritus odoratus*).

			Lukt- vat- ten.
	(P. c. I)		
Neroliolja	1 — 60 droppar	—	2
Bergamottolja	10 — 450 gram	—	50
Citronolja....	3 — 225 —	—	100
Lavendelolja	0,2 — 9,4 —	—	20
Rosmarinolja	0,2 — 30 droppar	—	—
Timjanolja...	— — 50 —	—	—
Kanelolja....	— — 50 —	—	—
Rosenolja....	— — 6,25 gram	—	—
Nejlikolja....	— — 9,4 —	—	—
Extraits triples	24 — — —	—	—
Jasmine.....	— — 50 —	—	—
Mysk.....	— — 0,9 —	—	—
Violrot.....	— — 450 —	—	—
Pomerans- blomvatten..	60 — 1800 —	—	50
Koncentrerad sprit.....	600 — 32600 —	—	5000
	698,4		5222

Eau de Cologne beredd af flyktiga oljor kan antagligen aldrig blifva så vällyktande som den, hvilken destilleras å de färska örterna.

Genom destillation förbättras dock lukten. Komposit. I är mycket lik den i handeln s. k. 4711, men dyrare än II.

Vid komp. II macereras blandningen en veckas tid.

Eau de Bretfeld.

Vanilj	5
Nejlikolja.....	8
Lavendelolja.....	3

Bergamottolja	20
Citronolja	20
Neroliolja.....	1,5
Rosmarinolja	0,6
Mysk	0,3
Koncentrerad sprit.....	1000

Macereras 5 dygn, hvarestefter filtreras.

Eau de Quinine.

Kininsulfat.....	1
Eau de Cologne	10
Rom	100
Koncentrerad sprit	100
Glycerin	100
Rosenvatten	600
	911

Färgad röd med litet alkannin.

Pinauds Eau de Quinine säges innehålla 1,5 % spanskflugtinktur och 3 % ratanhia-tinktur.

Blandad parfym.

Pomad-essens. *Mixtura odorifera*.

Bergamottolja	53
Citronolja	30
Geraniumolja.....	10
Lavendelolja	5
Myskessens	2
	100

Eau athenienne.

Pottaska.....	8
Sassafraträ	30
Koncentrerad sprit	100
Rosenvatten	900

Eau de Portugal.

Apelsinolja.....	30
Citronolja	10
Bergamottolja	5
Rosenolja	1
Koncentrerad sprit	850
Vatten.....	104
	<hr/> 1000

Shampooeringsvätska.

Öfverfettad natrontvål.....	49
Koncentrerad sprit	150
Vatten.....	800
Geraniumolja.....	1
	<hr/> 1000

Färgas gul med litet saffrantinktur.

Briljantin.

Ricinolja	100
Alkohol	400
Glycerin	45
Millfleurs	25
Violette	12
	<hr/> 582

Bandolin.

Pulveriserad dragant.....	10—15
Rosenvatten.....	960
Eau de Cologne	30
	<hr/> 1000—1005

Honing-vatten.

Renad honing	50
Konjak eller Rom	50
Kvillayatinktur (1 : 6).....	50
Kumarin.....	0,05
Borax	20
Koncentrerad sprit	100

Rosenvatten	630
Pomeransblomvatten	100
	<hr/> 1000,05

Härfärgningsmedel.

I { Silfverniträt	5
I { Destilleradt vatten	50
II { Pyrogallo	3
II { Destilleradt vatten	35
II { Koncentrerad sprit.....	15

Lösningarne I och II förvaras hvar för sig. Vid användning bestrykes håret omvexlande med båda.

Zinns härrenovator och för öfrigt flertalet hårsvårtningsmedel hafva en liknande sammansättning.

Toilette-ättika, P. c. I.

(Vinaigre de Toilette).

Bergamottolja	2 gram
Citronolja	2 —
Benzoëtinktur	2 —
Styraxbalsam	2 —
Vanilj.....	2 —
I { Rosenolja	5 droppar
I { Nejlilolja	10 —
I { Kanelolja	10 —
I { Neroliolja	10 —
I { Mysk	0,1 gram
I { Koncentrerad sprit	100 —
II { Utspädd ättiksyra	15
II { Ättika	250
II { Ättiketer	5

Blandningen I får stå tre dygn, hvarefter II tillsättes. Filtreras efter ytterligare tre dygns maceration.

Välluktande ättika, P. c. I.

Bergamottolja	10
Citronolja	10
Nejlikolja	5
Kanelolja	1
Lavendelolja	3
Timjanolja	3
Ättiketer	75
Koncentrerad sprit	125
Utspädd ättiksyra	250

Macereras ett dygn och filtreras.

Skäggsvärta.

Silfverniträt	5
Hoffmanns droppar	100

Mandelkli.

Farina Amygdalarum.
Furfur Amygdalarum.

Sötmandel, oljefri	40
Bittermandel, —	38
Tvål	20
Violrot	25
Talk	60
Borax	25
Potatisstärkelse	90
Citronolja	1
Bergamottolja	1
300	

Flytande hvitt smink.

Blanc de perles.

Klorvismut	10 gram
Talk	5 —
Rosenvatten	40 —
Rosenolja	2 droppar

Fettsmink.

	Hvitt.	Rödt.
Klorvismut	8	—
Kakaoolja	9	9
Hvitt vax	12	12
Mandelolja	5	3
Rosenolja	0,1	0,1
Röd karmin	—	0,5
34,1		24,6

Selenit, P. c. I.

Pulveriserad kalk	75
Blyoxid	10
Mönja	15
100	

Puder.

	Poudre de Riz.	Hvitt.	Rödt.
Risstärkelse	100	100	50
Talk	97,7	—	—
Violrot	—	50	—
Magnesia	—	24,9	49,65
Röd karmin	—	—	0,10
Rosenolja	0,3	0,1	0,05
Millfleurs	1	—	—
Essbouquet	1	—	—
200		175	100

Irispulver, P. c. I.

Violrot	300
Mysk	0,5
Eau de Bretfeld	5
Benzoëtinktur	20
Bergamottolja	5
Citronolja	7,5
Nejlikolja	5
Lavendelolja	5
Kanelolja	0,5
Rosenolja	1
349,5	

II b.

H å r p o m a d a .

	Hårpomada. Rosen- pomada.	Konstgjord märg- pomada.	Kina- pomada.	Konjak- pomada.	Svart pomada.
Gult vax	—	35	—	—	—
Stearin	10	—	—	—	—
Olivolja	—	—	—	—	8
Svinister	100	231	—	—	—
Vatten	10	—	—	—	—
Rosenvatten	—	25	—	—	—
Rosenolja	0,10	—	—	—	—
Pomadessens	3,90	6	—	—	—
Benzoësyra	1	3	—	—	—
Perubalsam	—	—	2	—	—
Konjak	—	—	—	30	—
Kinabarkpulver	—	—	5	—	—
Rosenpomada	—	—	93	150	90
Kimrök	—	—	—	—	2
	125	300	100	180	100

Transparent pomada.

Hvalraf	10
Japanskt vax.....	12
Ricinolja.....	124
Pomadessens.....	3,5
Rosenolja	0,1
Benzoësyra	0,4
	150
Färgas röd med alkannin.	

Du Puytens pomada.

Blysocker	2
Koncentrerad sprit	8
Perubalsam	8
Spanskflugsalva	0,5
Rosenolja	0,3
Färsk, silad oxmärg.....	81,2
	100

Hårolja.

Oleum ad Crinem.

1) Olivolja.....	4000
Ricinolja.....	1000
Citronolja.....	20
Bergamottolja	10
Geraniumolja	10
Lavendelolja	10
Nejlilolja	4
Nitrobenzol.....	1
	5055

Philocome. Kiki.

2) Ricinolja	50 gram
Alkohol.....	50 —
Bergamottolja	20 droppar
Rosenolja.....	2 —
Neroliolja.....	3 —

Om 25 gram kinatinktur (*Tinct. Chine*) kan den gälla för s. k. makassarolja. För tillsättes, så erhålles s. k. amerikansk hårolja. Om oljan färgas röd med alkannin, att sätta grön färg på hårolja användes klo-rofyll.

Lack.

Rödt lack.

Kolofonium	—	—	—	60	—	—	—	32	—	34	
Schellak	35	—	130	—	160	—	48	—	16	—	7,5
Tolubalsam	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—
Cinnober	26	—	56	—	100	—	8	—	—	—	—
Italiarödt, engelskt rödt eller mönja	—	—	—	—	—	—	—	—	12,5	—	24
Magnesia	6	—	5	—	40	—	—	—	—	—	—
Krita	—	—	—	—	—	—	12	—	12,5	—	8
Tungspat	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—
Gips	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Terpentinbalsam	—	—	—	40	—	40	—	—	—	—	—
Venedisk terpentin	24	—	72	—	—	—	—	—	22,5	—	24
Terpentinolja	9	—	—	40	—	—	—	—	2,5	—	2,5
Perubalsam	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
		100	266	520		108	100	100			
		Lma				H:da			Pack-ell-säcklack		

Gult lack.

Schellak	47,5
Kolofonium	16
Venedisk terpentin	24
Talk	2
Nygult	8
Terpentinolja	2,5
	100

I st. f. gult kunna zinkgrönt, permanentgrönt, nyblått, kimrök o. d. tagas, då annorlunda färgadt lack erhålles.

Guldlack.

Schellak	64 gram
Venedisk terpentin	32 —
Groft bronspulver	4 —
Bladsilfver	1 blad ell. mera.

Flasklack.

	Rödt.	Svart.
Kolofonium	38	50
Ceresin	13	10
Terpentinbalsam	13	—
Mönja	24	—
Tungspat	12	—
Kimrök	—	15
Beck eller asfalt	—	25
	100	100

Legeringar och amalgamer.

Amalgam till elektricitetsapparater.

Zink	25
Tenn	25
Kvicksilfver	50
	100

Pulveriseras.

Britanniametall.

Tenn	85,72
Antimon	10,34
Zink	2,91
Koppar	0,78
	99,75

Amalgam för tänder.

	Silfver.	Guld.
	(G. R. E.)	
Tenn	50	30
Kadmium	25	—
Silfver	25	30
Kvicksilfver	50	*
Guld	—	40
	150	

Beredas genom att blanda filspånen efter de sammansmälta metallerna med kvicksilfret.

* Tillräcklig mängd.

Guldliknande legering.

Aluminium	20
Koppar	80
	100

Klockmetall, japansk.

Karakane.

Koppar	0,1	0,3	0,3	0,4
Tenn	4,0	2,5	3,0	2,0

Antimon	—	—	1,3	2,0	2,0
Jern	0,5	—	—	0,5	—
Zink	1,5	0,5	—	1,0	—

Genom kokning i en betsa af alun, kopparvitriol och spanskt grönt kunna olika färgnyanser åsättas legeringarne.

Prometeus. Titanmetall.

Koppar	60
Zink	38
Aluminium	2
	100

Oxidering vid gjutningen undvikas genom tillsats af helt litet natrium.

Stilgjutaremetall.

Antimon	20
Bly	80
	100

Lättsmälta legeringar.

	Roses metall.	Woods metall.	New tons metall.
Bly	30	27	50
Tenn	20	13,5	30
Vismut	50	49,5	80
Kadmium	—	10	—
	100	100	100

Smältp. resp. +90° C., 60—65° C., 94,5° C.

Natriumamalgam.

Renadt kvicksilfver	20
Natriummetall	0,6—0,8

Natriummetallen, befriad från det yttre icke glänsande lagret, sättes i små portioner i sänder till kvicksilfret, som förut blifvit öfvergjutet med ett tunnt lager fotogen, hvarvid stark värmeutveckling inträder.

Mot slutet uppvärmes amalgamet under omröring, så att det smälter.

Bör ej beredas i större mängd på en gång.

Slaglod.

Messing 60

Zink 10
Tenn 10
So

Snälod.

Vismut 10 — 10 — 10 — 10
Bly 10 — 20 — 30 — 40
Tenn 10 — 20 — 30 — 40
Smältp. resp. +124° C., 145° C., 255° C.,
260° C.

Mejeri.

Mjölksötningsmedel.

P. c. I.

Soda 15
Borsyra 2
Vatten 60
..... 77

Ostfärg.

Annatto.

Orleana Guadeloupe 10
Vatten 100
Natriumhydrat 2,5

Blandningen upphettas i vattenbad i porslinskärl, tills det mesta af orleanan är löst. Får stå en vecka för att klarna.

Torkadt pulver af orleana bör icke användas.

En tillsats af 1 del såpa befördrar färgämnets upplösning.

Smörpulver.

Pulveriserad renad vinsten.

Användes att slå i grädden i smörtjärnan. Pulveriserad vinsyra borde vara ännu lämpligare därtill.

Ostlöpe-extrakt.

Liquor seriparus. Laabessens.

Borsyra 12
Koksalt 100
Vatten 400

Tre delar af denna lösning blandas med en del slemhinnor efter skrapade dikalf-magar. (Hönskräfvor säges också kunna användas). Efter tre dagars maceration silas vätskan och klaras.

Tio droppar ostlöpeextrakt böra löpna 3 liter oskummad mjölk på en half timme vid +28—30° C.

Bör kunna förvaras osönderdelad flere år.

Smörfärg.

Pulveriserad Orleana Guyana 1
Rofolja 20
Såpa 1

Blandningen upphettas vid 110—120° C. omkring en timmes tid, helst medelst spänd ånga, dekanteras och filtreras.

Solljus och köld grumla smörfärgen, som då behöfver upphettas ånyo för att blifva klar.

Bättre än rofolja är att använda hampfröolja som smakar bättre och har lägre stelningspunkt. Linolja likaså.

Målning.

Kokad linolja. Linolje- fernissa.

Zinkvitriol.....	10
Blyoxid	20
Linolja	500

Kokas vid lindrig eld, tills fuktigheten för-
dunstat.

Ställes att klarna och dekanteras.

Glasmålning, P. c. I.

1) Klisterpasta.

Hvetestärkelse.....	8
Vatten	92
Tymol	0,02
	100,02

2) Mixtur för transparens.

Lavendelolja	20
Renad terpentin	40
Venedisk terpentin	12
(eller kanadabalsam)	

Kopaivabalsam	10
Kamfer	1
	83

3) Preservativ.

Dammarharts	20
Hvitt vax	15
Venedisk terpentin	20
Renad terpentin	10
	65

Xerotin. Flytande sickativ.

Linolja	1000
Borsyrad manganoxidul	40

Kokas vid sakta eld under omröring, tills
oljan blifvit blekt gulgrön och icke mera
skummar. Ställes att klarna och dekanteras.

En mörkare xerotin erhålles, om oljan ko-
kas med umbra och brunsten.

Såsom **torrt sickativ** kan borsyrad man-
ganoxidul användas med fördel ensam eller
med blyoxid.

Putsmedel.

Ingrodd smuts i porslin borttages lätt med amoniak, hvilken för öfrigt
kan med fördel användas vid många slag af putsning.

Putspomada,

för messing m. m.

Oxalsyra	1
Italiarödt	25
Trippel.....	20

Palmolja	60
Gul vaselin	4
	110

Parfymeras med litet bittermandelolja.

Putspulver för silfver.

Pariserrödt.....	60
Bränd magnesia	40
	<u>100</u>

Fönster-putspomada,

Centrall. 93.

Tvål	3
Polerrödt	2
Fälld krita	5

Brändt hjorthorn

Vatten

* Tillräcklig mängd till salvas konsistens.

Putsvatten för silfver.

Natriumhyposulfit.....	20
Vatten.....	80
	<u>100</u>

Rökmedel.

Rökgubbar. Röklijus.

Rökstänger.

Styraxbalsam.....	160
Virak	25
Animeharts	20
Benzoëharts	25
Nejlikor	20
Kanel	25
Kaskarillbark	60

Salpeter

Sandelträ

Häraf formas med dragantslem eller sprit koniska figurer eller stänger.

Om sandel delvis eller alldeles utbytes emot kolpulver, så erhållas svarta rökgubbar.

Rökpapper.

Filtrepapper doppas några gånger i rök-sprit och torkas.

Skadedjur.

Råttmos. Fosformos.

Electuarium Phosphori contra Mures.

Fosfor	25
Ister.....	50
Socker.....	225
Hvetemjöl	500
Vatten.....	250
Borax	50
	<u>1100</u>

Af mjölet kokas med vattnet gröt, hvartill sedan blandas öfriga beståndsdelar, en i sänder. Omröres under uppvärmning, tills all fosfor synes vara jämnt fördelad.

Naftalinkamfer.

Malpulver.

Hvitt naftalin	90
Kamfer	10
	<u>100</u>

Sammanriivas till pulver.

Flugvatten.

Kvassiainfusion	(20) 140
Klorbarium	2
Honing	18
Konjak	40
	<hr/> 200

Rättpulver.

Bariumkarbonat	50 gram
Socket	25 —
Hvetemjöl	25 —
Anisolja	2 droppar

Räfsmör. Räfväderik.

Benzoëister	100
Rödlök	30
Säfvenbom	15
Dyffelsträck	1
Kamfer	3
Anisolja	1
	<hr/> 150

Naftalinpapper.

Malpapper.

Hvitt naftalin	80
Kamfer	20
	<hr/> 100

Sammansmältas i vattenbad, hvarefter filterpapper doppas däri.

Flugpapper.

Läskpapper indränkes med kräksaltvin och torkas.

Ett mycket verksamt medel emot flugor är, att medels en insektpulverspruta bläsa insektpulver på fönstren.

Mal-tinktur.

1) Tymol	1
Salicylsyra	1
Citronolja	0,50
Koncentrerad sprit	97,50
	<hr/> 100

2) Patchoulyolja	1
Bittermandelolja	5
Renad karbolsyra	20
Naftalin	20
Kamfer	50
Terpentinolja	50
Spansk-peppar-tinktur	50
Koncentrerad sprit	804
	<hr/> 1000

Löses och filtreras.

Medel mot väggohyra.

1) Gråsalva	100
Grön såpa	50
Terpentinolja	50
Rå benzin	25
Kamfer	10
Anisolja	1
Nejlikolja	1
Rå karbolsyra	13
	<hr/> 250

2) Blysocker eller bariumnitrat blandas i klistret vid tapetsering af rum.

3) Lavendelolja	5
Koncentrerad ättiksyra	95
	<hr/> 100

Med denna blandning bepenslas fogarne i sängar o. d.

Tvätt.

Blåvatten.

Aqua caerulea.

P. c. 1.

Indigoextrakt.....	2
Vatten.....	98
	100

I st. f. blåvatten användes numera oftast s. k. blåkulor, ultramarin medels klister eller limvatten formad i kulor.

Tvättpulver.

Soda.....	50
Natriumhyposulfit.....	5
Borax.....	45
	100

Koncentrerad tvättlut,

från Lutfabriken i Stockholm,

består af rå kolsyrefri natronlut af Spec. v. 1,04 (= 9—10 % hydrat).

Vid tvätt skall häraf tagas 1 liter till 90 liter (omkring 35 kannor) vatten.

Pris 20 öre pr liter utan glas.

Floralut är ett liknande tvättmedel.

Enerothis lutpulver,

har vid undersökning visat sig vara en blandning af natronvattenglas och soda. Det kan beredas genom att blanda rå, vattenfri soda med fyra gånger dess vikt natronvattenglas.

Blandningen, i början grötformig, hårdnar snart.

Ett paket om circa 425 gram kostar 25 öre och löses vid användning uti 100 liter (omkring 40 kannor) varmt vatten.

Glanskaka.

Stearin.....	95
Pulveriserad borsyra.....	5
	100
Sammansmältas.	

Glans för siden.

Dragant.....	2
Koncentrerad sprit.....	20
Krusmyntvatten.....	1000
	1022

Glansstärkelse.

Stearin.....	10
Borax.....	10
Stärkelse.....	80
	100

Göres till pulver.

Om färgen icke är rent hvit, tillsättes ett spår ultramarin.

Glans för tvätt.

Borax.....	50 gram
Dragant.....	5 —
Vatten.....	945 —
Lavendelolja.....	5 droppar

Löses.

Brukligt är äfven att härtil sätta 50 å 100 gram talkpulver.

Vax.

Skäggvax.

Gult vax.....	60 gram
Ricinolja.....	10 —
Elemiharts.....	5 —
Venedisk terpentint.....	25 —
Perubalsam.....	5 droppar
Bergamottolja.....	3 —

Sammansmältes och gjutes i stänger.

Ungerskt skäggvax.

Bajutskenots.

Hvitt vax.....	50
Gummi arabicum.....	50
Tväl.....	100
Vatten.....	150
Bergamottolja.....	2
Rosenolja.....	0,3
	<u>352,3</u>

Förvaras bäst i metalltuber.

Hårvax.

Kosmetik.

Hvitt vax.....	135
Hvalraf.....	135
Benzoëister.....	270
Citronolja.....	6
Bergamottolja.....	6
Nejlilolja.....	2,50
Kanelolja.....	1
	<u>555,5</u>

Gjutes i stänger.

Kan efter behag göras svart (med kimrök) eller brunt (med kinabark).

Formvax.

Gult vax.....	80
Schellak.....	30
	<u>110</u>

Modeller-vax.

Gult vax.....	55
Ister.....	3,5
Venedisk terpentint.....	6,5
Röd bolus.....	35
	<u>100</u>

Rött vax. Sigillvax.

P. c. I.

Gult vax.....	48
Kolofonium.....	22
Terpentinbalsam.....	14
Cinnober.....	8
Mönja.....	8
	<u>100</u>

Gjutes i kapslar.

Perukvax.

P. c. I.

Dammarharts.....	50
Gult harts.....	50
— vax.....	100
Venedisk terpentint.....	35
	<u>235</u>

Rullas i stänger.

Glansvax.

(För fotografer.)

Hvitt vax.....	40
Elemiharts.....	7

Sammansmältas och blandas med lavendelolja till salvas konsistens, hvarefter en kon-

centrerad lösning af schellak i sprit tillsättes, ungefär 1 droppe på hvarje gram.

Glödvax.

(*Cera Aurifabrorum*).

	M. T.	P. c. I.
Rödkrita.....	48	30
Spanskt grönt	12	6
Borax.....	12	4
Kopparoxid.....	12	—
Jernvitriol.....	6	6
Gult vax.....	6	55
	96	101

Gjutes, beredd enl. komp. II, i kapslar.

Svart vax.

Skomakarevax.

Japanskt vax	80
Blyoxid	17

Blandningen upphettas, tills blyoxiden är löst och sedan ännu något starkare, hvar efter kimrök 25 delar tillblandas.

Af lika delar karnaubavax och gult vax med kimrök erhålles också ett brukbart svart glansvax.

Bonvax.

	Pör golf.	För lin- oleum och läder.
Karnaubavax	—	10
Gult vax	20	—
Paraffin	—	5
Stearin	60	—
Terpentin.....	70—120	85
	150—200	100

Polervax.

(För möbler).

Karnaubavax	50
Gult vax.....	25
Terpentinolja	50—200
	125—275

Diverse.

Apelsinsaft, konstgjord.

Sockersyrup	5300 gram
Citronsyra	25 —
Bästa apelsinolja	80 droppar

(*Aetherol. portugalicum*).

Blandningen färgas med 25 gram kraftig sockerkulör.

Till $\frac{2}{3}$ liter apelsinlimonad tagas 50 gram konstgjord apelsinsaft.

Syrup till sockerdricka.

Sockersyrup (16+10).....	11 kilogram
Citronolja, prima.....	50 droppar
Apelsinolja, —	50 —

50 gram syrup ätgå till $\frac{2}{3}$ liter sockerdricka.

Limonadpulver.

Citronsyra.....	75 gram
Socker	925 —
Citronolja.....	15 droppar
Apelsinolja	5 —

Af största vikt är, att pulverna äro väl torrade och oljorna färska och rensmakande.

Dragonättika.

Acetum Dracunculi.

Färsk dragonört	10
Koncentrerad sprit	5
Vinättika	100

Macereras några dagar, silas och filtreras. Bekvämast beredes dragonättika af vinättika med god dragonolja eller med s. k. dragonättikessens.

Gurkkryddor.

Kryddpeppar	10
Ingefära	10
Starkpeppar	10
Nejlikor	10
Vinsten	10
Alun	15
Pimpinellarot	5
	70

Tryffelkryddor.

P. c. I.

Ingefära	5
Kanel	5
Starkpeppar	5
Koriander	5
Lagerblad	10
Muskott	10
Timjan	10
Basiliskört	10
<i>(Herb. Basilici).</i>	
Nejlikor	20
Kardemuma	20
	100

Currypowder.

Spansk peppar	75
Kardemuma	75
Ingefära	75
Kryddpeppar	100

Gurkmeja	100
Kanel	150
Starkpeppar	125
Koriander	300
	1000

Hvarken denna eller i literaturen uppgifna andra kompositioner likna fullt det currypowder, som köpes från utlandet, ty detta innehåller otvifvelaktigt såsom väsentlig beståndsdel angelika och liknar i öfrigt rätt mycket beståndsdelarne till s. k. biffsteksås.

Jästpulver.

(Till bakning).

Renad vinsten	55
Natriumbikarbonat	45
	100

Pulverna torkas först hvart och ett för sig, innan de blandas.

Klarpulver.

Torr ägghvita	40
Mjölksocker	40
Potatisstärkelse	20
	100

För klarning af spirituösa vätskor tagas 4 å 5 gram till hvarje liter, och vätskan får stå därmed en vecka.

För icke spirituösa vätskor är hvit bolus o. d. lämpligt klarpulver.

Skånsk senap.

P. c. I.

Sarepta-senap	15
Engelsk senap	30
Svart senap	60
	105

Bord-senap.

1) { Svart senap.....	100
I { Socker	40
{ Vatten	75
Enbärssyrup.....	10
Ättika.....	40
Koksalt	16
Vatten	tillräcklig mängd.

Blandningen I får stå några dagar i täckt kärl, hvarefter öfriga beståndsdelar tillsätts.

2) Hvit senap.....	250
Svart senap	125
Vinsyra	5
Ingefära	5
Nejlikor	1,95
Starkpeppar	2,50
Mejran	6
Bästa dragonört	2
	396,75

Då af detta pulver skall tillagas senap, blandas det med

Socker.....	300
Dragonättika	700
och	
Hvit- eller Rödlökssyrup	50

Genom tillsats af gurkmeja bekommes en gulare färg, lik den å s. k. engelsk senap.

Senapsfröen befrias från fett genom krossning och pressning, innan de pulveriseras och användas.

Vanilj-socker.

Saccharum Vanille.

Vanilj, fint skuren.....	5
Socker, i bitar	95
	100

Stötas till pulver som siktas.

Vanillin-socker.

Vanillin	3
Pulveriseradt socker	97
	100

Socker-kulör.

Brändt socker.

Krossocker.....	100
-----------------	-----

upphettas sakta och under omröring uti en blankskurad, oförtennt rymlig kopparkittel, tills det sluat pösa och antagit en starkt brun färg. För att undvika öfverpösning, lyftes kitteln då och då ifrån elden. Efter afsvälning tillblandas vatten

.....	50
och kokas sakta därmed, tills allt sockret är löst Spädas sedan med vatten till	150

Raktvål.

P. c. I.

Rysk tvål	150
Spansk tvål	150
Violrot.....	50
Olivolja	25
Lavendelolja	0,5
Citronolja	0,5
Nejlikolja	0,5
Bittermandelolja	0,5
Rosenolja	0,1
	377,1

Formas till stänger om 50 å 100 gram, hvilka inlindas i stanniol.

Baron Koskulls raktvål.

P. c. I.

Rysk tvål brännes sakta, tills den fått kastanjebrun färg, och utgutes i formar. Utlemnas i stycken om 125 å 250 gram, hvilka bestrykas med litet nitrobenzol och inlindas i stanniol.

Rakstrigelmassa.

Smergel, finaste pulver	30
Grafit, — —	30
Blodsten, — —	15
Talg	30
Gult vax	30
	<hr/> 135

Destillerdroppar.

Kryddroppar.

P. c. I.

Anisolja	10
Kumminolja	10
Koncentrerad sprit	80
	<hr/> 100

Konjakessens.

Galläpplegarfsyra	10
Koncentrerad sprit	50
Ättiketer	30
Salpeter-eter	8
Rektificerad träättika	2
Enant-eter	1
	<hr/> 101

Kornbränvin-essens.

P. c. I.

Enbärsolja	1
Ättiketer	100
Salpetereter	50
Koncentrerad sprit	250
	<hr/> 401

Lödning af zink.

Härtill användes en lösning af kadmiumklorid.

Lödfett.

Kolofonium	25
Talg	65
Salmiakpulver	10
	<hr/> 100

Lödning af aluminium.

Metallen rengöres på ytan med kiselfluorvätesyra, upphettas starkt och lödes sedan med en legering af 2 koppar och 97 tenn, eller 50 kadmium, 20 zink och 30 tenn.

Såsom flussmedel användes olein löst i benzin (2+1).

Lödvatten.

Rå Zink	8
löses litet i sänder i	
Rå saltsyra	32
hvarefter tillblandas	
Salmiak	6

Hektografmassa.

Lim	210
-----------	-----

uppmjukas i vatten och kokas därmed, tills det är löst, hvarefter afdunstas till ... 350 som blandas med glycerin..... 600

Af denna massa kan äfven gjutas boktryckerivalsar m. m. hvarvid lämpligen tillsättes 1 % kaliumbikromat.

Stämpelfärg.

Vattenlöslig anilinfärg	3
Dextrin	7
Glycerin	65
Vatten	25
	<hr/> 100

Beredes genom uppvärmning i porslins-skål.

Själffärgande stämpelkuddar.

30 å 40 gram glycerin mättas i värme med vattenlöslig anilinfärg, hvarefter däri löses 10 gram i vatten uppmjukadt lim.

Blomstergödning.

I blomkrukorna kunna några gånger om året nedstickas bitar af lim eller också pågutas litet af endera af följande blandningar:

1) Superfosfat.....	100
Salpeter	25
Engelskt salt.....	25
Nyberedt ferrifosfat.....	5
	155

Häraf tagas 2 gram till 1 liter vatten.

2) Amoniumnitrat	40
— fosfat.....	20
Kaliumnitrat	25
Salmiak	5
Gips	6
Ferrosulfat	4
	100

Häraf 2 gram till 1 liter vatten.

Anilinbeta.

Aluminiumacetatlösning.

Märklut.

Soda	20
Gummislem (1+2)	90
Vatten.....	60
	170

Violinharts.

Kolofonium	100
Gult vax.....	5
	105

Hafsvatten till akvarier.

Koksalt.....	132 gram
Magnesiumsulfat.....	10 —
Klormagnesium.....	15 —
Kaliumsulfat	30 —
	187 gram

till 5 liter vatten.

Zuberis extinktör.

(Laddningssats).

Natriumbikarbonat.....	750 gram
Rå koncentrerad svafvelsyra	500 —

Lösning till elektricitetsapparater.

Kvicksilversulfat	1
Kaliumbikromat.....	30
Ren koncentrerad svafvelsyra	40
Vatten.....	180
	251

Alkannaolja.

P. c. I.

Oleum Alkanna.

Alkannin	1
Olivolja	100
	101

Löses genom uppvärmning.

Sprängkol.

Kol.....	90
Salpeter	2
Benzoëharts.....	1
Dragant	2

Pulverna blandas med hvarandra och sedan med litet varmt vatten till en pillermassa, som utrullas till stänger, hvilka torkas.

Massa till tändsticksaskar.

Blysuperoxid	52
Brunsten	12
Svafvelblomma	12
Kiselmjöl	8
Glaspulver	8
Amorf fosfor	8
	100

Blandas vid användning med limvatten.

Rengöring af halmhattar.

I	{	Natriumhyposulfit	10
		Glycerin	5
		Koncentrerad sprit	10
		Vatten	75
II	{	Citronsyra	2
		Koncentrerad sprit	10
		Vatten	90

Med en mellantid af ett dygn och mycket långsam torkning i källaren bstrykas hattarne först med I, sedan med II.

Baroskop.

Fyllnadsmassa.

Salmiak	2
Kamfer	2
Salpeter	2
Koncentrerad sprit	30
Destilleradt vatten	64
	100

Blekning af linolja.

En liter linolja skakas med en vattenlösning af kaliumpermanganat (10+250) och får stå därmed på varmt ställe. Därefter tillsätts 15 delar natriumsulfit och slutligen 20 delar rå saltsyra. Oljan tvättas därefter

repeterade gånger genom skakning med vatten och dekantering.

Eldsläckningsvatten.

Klorkalcium	200
Klornatrium	50
Vatten	750
	1000

Bras-tändare.

Gult harts	15—30
Torr sågspån	70
	85—100

Till det smälta hartset blandas sågspånen, och alltsammans utgutes i formar.

Gassprit.

Göteborg.

Terpentinolja	25
Alkohol	75
	100

Färgsats till garn (0,5 kilo).

Konsjonell	45 gram
Vinsten	30 —
Tennsalt	15 —
Rå saltsyra	30 —

Hvarje beståndsdel utlemnas för sig.

Brunering af gevärspipor.

I	{	Jernkloridlösning	14
		Kopparvitriol	3
		Kvicksilfverklorid	3
		Rykande salpetersyra	3
		Vatten	80
II	{	Svafvellever	10
		Vatten	90

Den med smergel väl putsade gevärspipan bestrykes trenne gånger med lösningen I. På det intorkningen efter hvarje påstrykning må försiggå långsamt, bör pipan under tiden stå på svalt ställe. Före hvarje bestrykning bearbetas den med en ståltrådborste. När ytan synes nog mörk, lägges pipan i II (kall eller varm) och får däri kvarligga under 20—30 minuter, hvarefter den aftvättas med vatten, torkas och gnides med linoljefernissa. Många olika kompositioner å bruneringsvätskor finnas.

Om operationen skall lyckas, beror det mera på manipulationerna än på vätskans sammansättning.

Stundom är upphettning af pipan bruklig efter bestrykningarne med I.

Mastixlösning.

Mastix.....	40
Eter.....	60
	100

Sachets d'Iris.

Hackade ättikrosor.....	50
Violotpulver.....	300
Extrait de Violette.....	5
— — Patchouly.....	1
	356

Blandningen utlemnas vanligen i sidenpåsar, rymmande 30 à 50 gram.

Fisksmör. Väderik.

P. c. I.

Mysk.....	0,2
Bäfvargäll.....	7
Hvalraf.....	30
Olivolja.....	15
Benzoëister.....	45
Gult vax.....	15
Lavendelolja.....	0,5
Kimrök.....	2
	114,7

Häraf göres salva.

Cyanotypi.

Blåkopiering.

Citronsyrad jernoxid-amoniak ...	10
Rödt blodlutsalt.....	10
Destilleradt vatten.....	60

Beredes i skydd för ljuset och filtreras.

I mörkt rum indränkes i denna lösning slätt papper och torkas. Då ritningar skola kopieras, göras de transparenta med lin- eller terpentinolja och läggas, betäckta med en glasplatta, på ofvannämnda ljuskänsliga kopiepapper, hvarefter sol- eller dagsljuset får inverka därpå under några timmar.

Sedan fixeras bilden genom att öfverfara papperet med en 10 %-tig lösning af gult blodlutsalt och slutligen med vatten.

INNEHÅLL:

	Sid.		Sid.
<i>Acetum Draconculi</i>	28	Blått krombläck	3
Akvarier, kitt för	12	Bläck	3
— , hafsvatten för	31	— för skrift på plåt	4
Alkannaolja	31	— — — glas	4
Aloëbets	1	— substans	4
Amalgamer	20	— — röd	5
Amerikansk hårolja	19	Bokbindarefernissa	5
Anilinbeta	31	Boktryckerivalsar, massa till	30
— bläck	3	Bonvax	27
Annatto	21	Braständare	32
Apelsinlimonad	27	Briljantin	16
— saft, konstgjord	27	Britanniametall	20
Arseniksåpa	14	Brons-lackfernissa	7
Aseptin, enkel	14	Brumata-lim	12
— , dubbel	14	Brunering af gevärspipor	32
<i>Aseptinum siccum, simplex</i>	14	Brunolin	7
— — , duplex	14	Brändt socker	29
Asfaltfernissa	7	Brönners fläckvatten	9
<i>Atramentum ad Linteum</i>	4	<i>Calx Lysoli-phenylata</i>	5
Bajutskenots	26	— phenylata	5
Bandolerfärger	5—6	Celluloidkitt	12
Bandolin	16	Cementkitt	11
Baroskop	32	<i>Cera Aurifabrorum</i>	27
Bengaliska eldar	10—11	<i>Coeruleamentum</i>	3
Bets	1	Collanolja	2
Bildhuggarekitt	11	<i>Coramentum</i>	2
Blanc des perles	17	Currypowder	28
Blandad parfym	15	Cyanotypi	33
Blanksvärta	2	Dammarfernissa	7
Blomstergödning	31	Desinfektion	5
Blå-kopiering	33	Destillerdroppar	30
— kulor	25	Dragonättika	28
— vatten	25	Du Puytens pomada	18
Blått bläck	3		

	Sid.		Sid.
Eau athenienne	15	Glas, skrift på.....	4
— de Bretfeld	15	— målning.....	22
— — Cologne	15	<i>Gluten Oris</i>	13
— — Portugal	16	Glycerinkitt	12
— — Quinine	15	Glödvax	27
Ek-bets	1	Grafitkitt	11
Eldsläckningsvatten	32	Guldamalgam	20
<i>Electuarium Phosphori contra Mures</i>	23	— fernissa	6
Elektricitetsapparater, amalgam till	20	— lack	19
— — , lösning till	31	Guldliknande legering.....	20
Eneroths lutpulver	25	Gurkkryddor	28
Extinktör, <i>Zuberis</i>	31	Gyllenläderfernissa.....	6
<i>Farina Amygdalarum</i>	17	Hafsvatten, till akvarier	31
Fernissa för konditorivaror	9	Halmhattar, fernissa för	9
— — halmhattar	9	— — , rengöring af	32
Fernissor	5	Hartsfernissa	8
Fettsmink	17	Hattfernissa	9
Fisksmör	33	Hektografbläck	4
Fixersprit	7	— massa	30
Flasklack	19	Honingvatten.....	16
— fernissa	9	Horn, kitt för	11
Floralut	25	Härfärgningsmedel	16
Flugvatten	24	— olja	18
— papper	24	— pomada	18
Flytande lim	13	— renovator.....	16
— sikkativ.....	22	— vax.....	26
Fläckkolor.....	10	Insektlim (= Brumatalim).....	12
— stift.....	10	Irispulver	17
— uttagning	9	Jernfernissa	7
— vatten	9—10	— kitt	12
Fogellim	12	— plåt, skrift på.....	4
Formvax	26	Jästpulver	28
Fosformos.....	23	Karakane	20
<i>Furfur Amygdalarum</i>	17	Karamellfärg.....	5
Fyrverkerieldar	10—11	Karbolcalc	5
Färgsats till garn	32	Kaseinkitt	12
Fönster-kitt	11	— lim	12
— putspomada.....	23	Kiki.....	18
Gas-sprit	32	Kinapomada	18
Glans för siden	25	Kitt.....	11—13
— — tvätt.....	25	Klarpulver	28
— kaka	25		
— stärkelse	25		
— vax, för fotografer.....	26		

	Sid.		Sid.
Klister för papper (se Kaseïnlím)	12	Lödning af zink	30
— — — på plåt	13	Magnesiumeld, hvít	11
— pasta	22	Mahogni-bets	1
Klockmetall, japansk	20	— fernissa	8
Kokad linolja	22	Makassarolja	19
Koncentrerad tvättlut	25	Makulít	10
Konditorivaror, fernissa till	9	Malpapper	24
Konjakessens	30	— pulver	23
— pomada	18	— tinktur	24
Konsvering af sylt	14	Mandelkli	17
Konsveringsmedel	14	Marmorkitt	12
— vätska för lik	14	Mastixfernissor	8
— — , Wickersheimers	14	— lösning	33
Konservsalt	14	Matt fernissa	8
Konsjonellfärg	5	Medel emot väggohyra	24
— i stänger	5	Metallbokstäfver på glas	11
Korgmakarefernissa	7	— lackfernissa	6
Kornbrännvin-essens	30	Mixtur för transparens	22
Koskulls raktvål	29	<i>Mixtura odorifera</i>	15
Kosmetik	26	Mjölksöttningsmedel	21
Kosmetiska medel	15	Modellervax	26
Krombläck	3	Munlim	13
— , blått	3	Märgpomada, konstgjord	18
— lim	13	Märkbläck	4
Kryddroppar	30	— lut	31
Laabessens	21	Möbelfernissa, rysk	8
Lack	19	Mönjekitt	11
— fernissor	6—8	Naftalinkamfer	23
Legeringar	20	— papper	24
Lim	11—13	Natriumamalgam	20
— flytande	13	Negativ-fernissa	9
Limonadpulver	27	Newtons metall	20
Linolja, blekning af	32	<i>Nigramentum</i>	3
— , kokad	22	<i>Nigredo nitens</i>	2
Linoljefernissa	22	<i>Oleum Alkanna</i>	31
<i>Liquor seriparus</i>	21	— <i>ad Crinem</i>	18
Lutpulver, Eneroths	25	Ostfärg	21
Lysol-karbolcalc	5	— löpeextrakt	21
Läderfernissor	6	Perukvax	26
Lättsmälta legeringar	20	Philcome	18
Lödfett	30	Plåt, skrift på	4
— vatten	30	Polervax, för möbler	27
Lödning af aluminium	30	Polityr	8
		Pomador	18

	Sid.		Sid.
Pomad-essens	15	Skomakarevax	27
Poudre de Riz	17	Skosmörja	2
Preservativ	22	— med kautschuk	2
Prometeus	20	Skånsk senap	29
Puder, hvitt, rödt	17	Skäggsvärta	17
<i>Pulvis Coccionella compositus</i>	5	— vax	26
— <i>pro Nigramento</i>	4	— — ungerskt	26
Putsmedel	22—23	Sköldpadd, kitt för	11
Rak-strigelmassa	30	Slaglod	21
— tvål	29	Smink, hvitt, flytande	17
— —, Koskulls	29	— , fett	17
Roses metall	20	Smörfärg	21
<i>Rubramentum</i>	4	— pulver	21
Rysk möbelfernissa	8	Snällod	21
Rättmos	23	Socker, brändt	29
— pulver	24	— dricka, syrup till	27
Räf-smör	24	— kulör	29
— väderik	24	<i>Spiritus coloniensis</i>	15
Röd bläcksubstans	5	— <i>odoratus</i>	15
— substans	5	Sprängkol	31
Rödt bläck	4	Stenkitt	12
— vax	26	Stilgjutaremetall	20
Rökgubbar (rökljus)	23	Stämpelfärg	30
— papper	23	— kuddar, själfvärgande	31
— stänger	23	Substans	4
<i>Saccharum Vanilla</i>	29	— röd	5
Sachets d'Iris	33	— svart	4
Selenit	17	Sylt, konservering af	14
Senap, bord	29	Syndetikon	13
— , engelsk	29	Syrup till sockerdricka	27
— , skånsk	28	Svart vax	27
Shampooeringsvätska	16	Svärta, för trä	1
Sickativ, flytande	22	Teatereldar	10—11
— , torrt	22	Titanmetall	20
Sigillvax	26	Toilett-ättika	16
Signaturfernissa	7	Transparens, mixtur för	22
— lim	13	Transparent pomada	18
Silfver, skrift på	4	Tryffelkryddor	28
— amalgam	20	Trä-fernissa, röd	8
Sjöskadad ek, bets	1	— svärta	1
Sjöskum (se kaseinkitt)	12	Tvätt-pulver, Eneroths	25
Skadedjur	23	— lut, koncentrerad	25
Skoltalffernissa	8	Tänder, amalgamer för	20
		Tändsticksaskar, massa	32

	Sid.		Sid
Ungerskt skäggvax	26	Wickersheimers konserveringsvätska	14
Valnötbets	1	Woods metall	20
Vaniljsocker	29	Xerotin	22
Vanillinsocker	29	Zaponlack	7
Vax	26	Zinkplåt, skrift på	4
— fernissa	6	Zuberis extinktör	31
Vinaigre de toilette	16	Ättika, dragon-	28
Violinharts	31	— , tolett-	16
Väderik	33	— , välluktande	17
— , råf-	24		
Väggohyra, medel emot	24		
Välluktande ättika	17		

